

CS

CS

CS

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 20.9.2010
KOM(2010) 472 v konečném znění

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Evropské širokopásmové sítě: investice do digitálního růstu

OBSAH

1.	Úvod: cíl v oblasti širokopásmové infrastruktury	3
2.	Rozvoj technologií a trhu v oblasti širokopásmové infrastruktury	4
3.	Dosažení cíle v oblasti širokopásmové infrastruktury	6
4.	Hlavní opatření.....	13

1. ÚVOD: CÍL V OBLASTI ŠIROKOPÁSMOVÉ INFRASTRUKTURY

Do roku 2020 by měli mít všichni Evropané přístup k internetu rychlejšímu než 30 megabitů za vteřinu (Mbps) a 50 % či více evropských domácností by mělo mít předplaceno připojení rychlejší než 100 Mbps.

Tento cíl je stanoven v Digitální agendě pro Evropu¹, stěžejní iniciativě strategie Evropa 2020² pro inteligentní, udržitelnou a solidární ekonomiku. Digitální agenda rovněž zopakovala cíl schválený Evropskou radou, a sice zajistit do roku 2013 základní širokopásmové připojení všem Evropanům. K dosažení těchto ambiciózních cílů je třeba vytvořit rozsáhlou politiku založenou na kombinaci technologií a pečlivě sledovat dosažený pokrok³.

Cíl v oblasti rychlého a superrychlého přístupu k internetu byl zvolen pro svou ústřední úlohu, kterou sehraje při obnově hospodářství a při poskytování platformy na podporu inovací v rámci celého hospodářství, podobně jako ji v minulosti sehrála elektřina a doprava. Zavedení otevřených a konkurenceschopných superrychlých sítí povzbudí účinný cyklus rozvoje digitálního hospodářství, umožní rozmach nových služeb náročných na šířku pásma a bude živit rostoucí poptávku občanů, což obrátkou povede k další poptávce po širokopásmovém připojení.

Celosvětová poptávka po širokopásmovém připojení roste každoročně zhruba o 50–60 %⁴, a to v důsledku rostoucího využívání internetu počínaje jednoduchou elektronickou poštou a textovými soubory (v době vytáčeného připojení o rychlosti 56 kbps) až po surfování po internetu (s příchodem stálého širokopásmového připojení) a posléze integraci grafického a audiovizuálního obsahu na internetových stránkách (podporovanou současnou generací ADSL, která nabízí rychlosti 2 Mbps i více pro stahování a 256 kbps pro odesílání).

V tomto kontextu nejsou důležité pouze rychlosti stahování – inovativní služby a aplikace budou vyžadovat vyšší symetrii (mnohem vyšší rychlosti odesílání) a kratší čekací dobu. Už nyní existují příklady služeb, které na takovém připojení závisejí: inteligentní elektrické sítě, které vyžadují krátkou čekací dobu a které dokáží snížit výdaje spotřebitele a zmírnit tvorbu nákladů; služby „cloud computing“ v reálném čase, které vyžadují symetrické rychlosti stahování a odesílání a mohou je využívat malé podniky pro snížení nákladů, a intenzivní služby elektronického zdravotnictví nabízené odlehlým nemocnicím a vzdáleným pacientům. OECD navíc nedávno dospěla k závěru, že už jen úspory nákladů ve čtyřech hospodářských odvětvích (doprava, zdravotnictví, elektřina a vzdělávání) by opravňovaly vybudování vnitrostátní optické sítě fibre-to-the-home⁵.

Inteligentní, udržitelný a solidární růst podle strategie Evropa 2020 tak bude do značné míry záviset na účinném a efektivním využívání internetu a rychlost internetu při tom bude hrát klíčovou roli. Přístup k internetu poskytují obvykle soukromí operátoři sítí v rámci konkurenčního regulačního rámce a hnacím motorem jsou zde komerční zájmy. Vzhledem ke kritické úloze internetu však mají jeho přínosy pro společnost jako celek mnohem větší

¹ Digitální agenda pro Evropu, KOM(2010) 245.

² EVROPA 2020 - Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, KOM(2010) 2020.

³ Například lze předpokládat, že pro dosažení cíle připojení rychlejšího než 100 Mbps by už v roce 2015 mělo mít takové připojení přibližně 15 % evropských domácností.

⁴ Viz: Rozvoj sítí na podporu inovací a potřeb uživatelů, OECD, 2009.

⁵ Rozvoj sítí na podporu inovací a potřeb uživatelů, OECD, 2009.

význam než soukromé pobídky investic do rychlejších sítí. Klíčem k dosažení cíle v oblasti širokopásmového připojení je stimulace investic do rychlejšího internetu přesahující současný rozvoj motivovaný trhem, která vezme v úvahu nedávný hospodářský pokles.

Opatření vnitrostátních a místních orgánů by měla prostřednictvím snižování nákladů podporovat investice do nových otevřených a konkurenceschopných sítí. Komise již vloni tato opatření podpořila přijetím pokynů pro uplatňování pravidel o státní podpoře⁶. Tyto pokyny stanovily pravidla poskytování veřejné finanční podpory na zavádění širokopásmových a vysokorychlostních širokopásmových sítí za netržních podmínek v oblastech, kde v dohledné budoucnosti nejspíše nelze komerční investice očekávat. Hlavním cílem tohoto sdělení je další podpora opatření vnitrostátních a místních orgánů. Předkládá se jako balíček opatření pro širokopásmové sítě spolu s dalšími dvěma závazky v oblasti širokopásmové infrastruktury, které Komise přijala v rámci opatření Digitální agendy pro rychlý a superrychlý internet. Jedná se o doporučení týkající se přístupu k sítím nové generace, které má vnitrostátním regulačním orgánům poskytnout regulační pokyny, a program politiky rádiového spektra, jehož cílem je zlepšit koordinaci a správu spektra, což mimo jiné usnadní růst bezdrátových širokopásmových sítí.

V dalším oddíle je uveden přehled rozvoje technologií a trhu, který zasadí současnou situaci v Evropě do kontextu. Oddíl 3 se věnuje každému ze čtyř návrhů, které Digitální agenda předložila členským státům, a jejich podpoře na evropské úrovni. Oddíl 4 pak nastiňuje některá hlavní následná opatření.

2. ROZVOJ TECHNOLOGIÍ A TRHU V OBLASTI ŠIROKOPÁSMOVÉ INFRASTRUKTURY

V současné době se širokopásmové připojení do domácností dostává převážně metalickými (např. telefonem) nebo koaxiálními sítěmi (např. kabelová televize) a/nebo sítěmi bezdrátového přístupu, jako jsou mobilní komunikace 3G nebo pevné bezdrátové připojení. V EU je přibližně 124 milionů pevných a 25 milionů mobilních širokopásmových účastnických linek⁷, což Unii řadí na přední místa v zavádění první generace širokopásmových sítí. Nabízené rychlosti se značně liší, ale rychlosti stahování obvykle přesahují 2 Mbps a rychlosti odesílání 256 kbps. Tyto rychlosti se zvyšují a níže uvedený graf ukazuje funkčnost různých rychlostí širokopásmového připojení a možných budoucích aplikací.

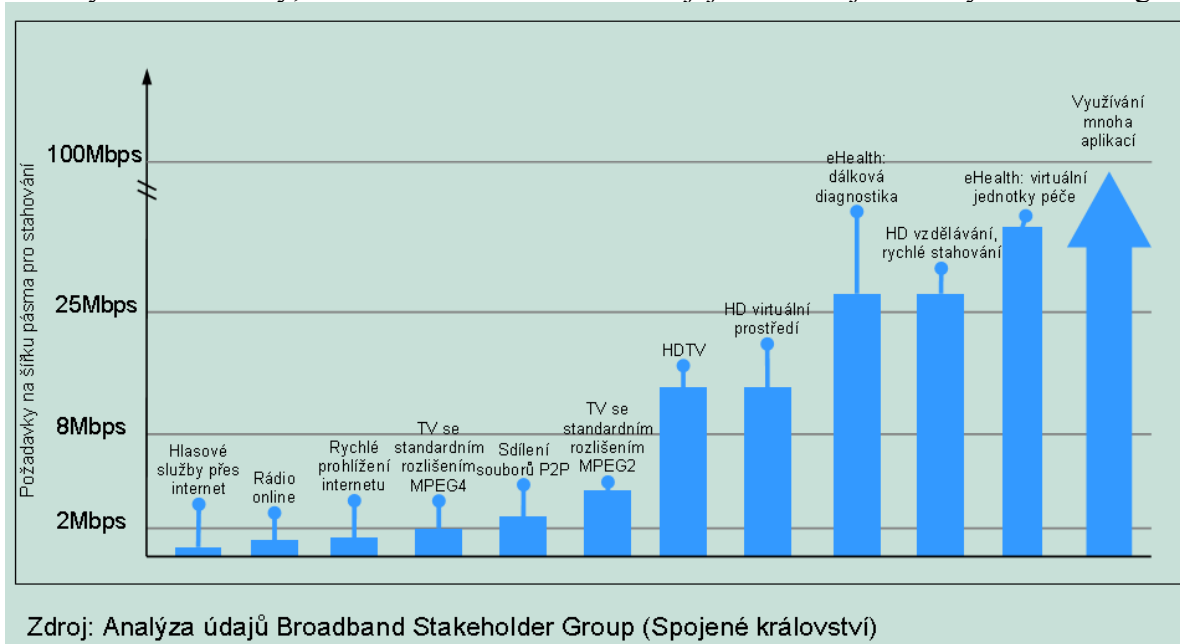
Zvyšování rychlostí pevného připojení v důsledku požadavků trhu probíhá. Společně se označuje jako síť nové generace⁸. Vývoj je však nestejný jak mezi jednotlivými

⁶ Pokyny Společenství k použití pravidel státní podpory ve vztahu k rychlému zavádění širokopásmových sítí, Úř. věst. C 235, 30.9.2009.

⁷ Zpráva o evropské digitální konkurenceschopnosti – SEK(2010) 627. Mobilní „linky“ = dedikované datové karty + klíče USB + karty/klíče pro připojení do sítě.

⁸ Viz souhrn hlavních technologií na adrese [URL].

členskými státy, tak mezi jejich jednotlivými regiony.

Kabelové sítě, které zajišťují připojení přibližně 73 milionů domácností v EU, postupně zvyšují rychlosti připojení zaváděním DOCSIS3⁹ a rozšiřováním sítí páteřního propojení. Konkurence v oblasti kabelového připojení vede operátory metalických sítí k investicím do VDSL – technologie, která využívá stávající metalickou telefonní infrastrukturu – a optických sítí FTTH (fibre-to-the-home). Obojí sítě, FTTH i DOCSIS3, mohou splnit cíl širokopásmového připojení o rychlostech přesahujících 100 Mbps. Otevřenější architektura FTTH rovněž podporuje konkurenci mezi poskytovateli internetových služeb založenou na infrastruktuře, a to v důsledku zpřístupňování a postupného zavádění alternativních infrastruktur, což napomáhá rozvoji nových služeb a aplikací.

Operátoři mimo oblasti, kde čelí konkurenci, jen váhavě opouštějí zavedené služby ADSL. Většina operátorů nevidí přesvědčivé obchodní důvody pro rozsáhlou modernizaci sítě na FTTH, už vzhledem k tomu, že doposud není k dispozici dostatek zajímavých služeb, kvůli kterým by byli zákazníci ochotni platit vyšší cenu. Doporučení o sítích nové generace a používání nového regulačního rámce bude mít v tomto ohledu zásadní význam, neboť poskytne regulační jistotu a podpoří investice a hospodářskou soutěž.

Pozemní bezdrátové služby nové generace mohou nabídnout přenosové rychlosti přesahující 30 Mbps, a splnit tak cíl pokrytí širokopásmovým připojením¹⁰. Jsou důležité zejména v regionech s obtížným terénem, kde by přístup prostřednictvím kabelových či optických sítí nebyl praktický. Bezdrátové satelitní připojení by mohlo hrát úlohu i v těchto regionech, ale mají-li satelity do roku 2020 přispívat k všeobecnému pokrytí cílovými rychlostmi 30 Mbps, bude zapotřebí další rozvoj technologií.

Dosažení tohoto ambiciózního cíle v oblasti širokopásmové infrastruktury bude vyžadovat značné investice. Potřebné částky je obtížné vyčíslit, ale z přehledu nedávných studií vyplývá,

⁹ Specifikace rozhraní datových kabelových služeb internetu (Data Over Cable Service Interface Specification).

¹⁰ Je však třeba poznamenat, že šířka pásma poskytovaná jednotlivým uživatelům bude záviset na počtu buněk obsluhujících danou oblast a na počtu uživatelů, kteří službu v daný okamžik využívají.

že k zajištění všeobecného pokrytí připojením o rychlosti 30 Mbps do roku 2020 (za použití kombinace VDSL a nové generace bezdrátových sítí) bude potřeba přibližně 38–58 miliard EUR a k zajištění pokrytí dostatečného k tomu, aby 50 % domácností využívalo služby o rychlosti 100 Mbps, přibližně 181–268 miliard EUR¹¹.

Jak roste internetový provoz a poptávka po širší pásma, účinná správa síťových zdrojů má pro poskytování vysokorychlostního širokopásmového připojení stále větší význam. Byla zahájena diskuse o dopadu správy provozu na otevřenou decentralizovanou povahu veřejného internetu, která má stěžejní význam pro jeho schopnost umožnit uživatelům přistupovat k informacím a šířit je, provozovat aplikace a využívat libovolných služeb. Význam zachování těchto rysů je obsahem změn provedených v rámci reformy regulačního rámce EU pro elektronické komunikace z roku 2009¹². Veřejná konzultace o otevřeném internetu a neutralitě sítě, kterou Komise¹³ zahájila dne 30. června 2010, se snaží prozkoumat postupy, kterými operátoři spravují datové toky svých sítí, a jejich případný dopad na zkušenost uživatelů. Výsledek, který zachová otevřenou a neutrální povahu veřejného internetu a zabrání svévolné diskriminaci a přitom umožní operátorům, aby maximalizovali účinnost svých sítí, vytvářeli nové obchodní modely a nabízeli zlepšené obchodní služby, by měl pomoci povzbuzovat další investice do vysokokapacitní širokopásmové infrastruktury. Komise podá ještě letos zprávu o výsledcích této veřejné konzultace. Bude rovněž dále monitorovat fungování trhu z hlediska spotřebitele (maloobchodní ceny, problém výběru, stížnosti atd.)

3. DOSAŽENÍ CÍLE V OBLASTI ŠIROKOPÁSMOVÉ INFRASTRUKTURY

Na pozadí tohoto vývoje by měla politika EU v oblasti širokopásmové infrastruktury podporovat konkrétní opatření, která by mohla i) posílit investice například pomocí snížení investičních nákladů, ii) zlepšit hospodářskou soutěž v infrastruktuře, která bude brát v úvahu, že konkurenční hrozba alternativních veřejných a soukromých investorů (včetně místních samospráv a veřejných služeb) by mohla povzbudit investice dominantních operátorů do sítí nové generace. Taková opatření by měla být koordinována jak na úrovni EU, tak na vnitrostátní úrovni. Komise proto bude s členskými státy spolupracovat na vytvoření účinných vnitrostátních plánů pro širokopásmovou infrastrukturu.

Vnitrostátní plány pro širokopásmovou infrastrukturu

Všechny členské státy mají pro oblast širokopásmových sítí strategie¹⁴, ale jen málo z nich má plně funkční plány pro superrychlé sítě obsahující konkrétní prováděcí opatření k realizaci jejich cílů, zejména pokud jde o potřebné financování. Cíle v oblasti širokopásmové infrastruktury bude dosaženo pouze v případě, že se k němu zaváží všechny členské státy a sestaví provozní plány definující vnitrostátní cíle. V rámci řízení digitální agendy bude Komise spolupracovat s členskými státy na koordinaci stanovených vnitrostátních cílů a bude povzbuzovat procesy vzájemného hodnocení tak, aby se mezi tvůrci politik urychlil přenos

¹¹ Rozdíly vyplývají zejména z nestejně hustoty domácností a kombinace technologií. Zdroje: Plum/Cave – Broadband Stakeholder Group, JP Morgan a Analysis Mason (UK).

¹² Ustanovení čl. 8 odst. 3 písm. b) a čl. 8 odst. 4 písm. g) směrnice 2002/21/ES (rámcová směrnice) pozměněné směrnicí 2009/140/ES.

¹³ http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/library/public_consult/net_neutrality/index_en.htm.

¹⁴ Viz souhrn plánů členských států pro širokopásmové sítě na adrese [URL].

osvědčených postupů. Tuto činnost bude podporovat širokopásmová platforma zaměřená na konkrétní kroky s širokou škálou zúčastněných stran.

Plány členských států by měly obsahovat vyvážený soubor politických opatření na povzbuzení a doplnění činností soukromého sektoru za použití společného rámce, který vyplývá ze soudržného a řádného provádění nedávno revidovaného regulačního rámce EU pro elektronické komunikace a pokynů pro státní podporu v oblasti širokopásmové infrastruktury vydaných nedávno Komisí. Soukromé investice by se měly podporovat vhodnou koordinací plánování, pravidel pro sdílení fyzické infrastruktury a cílených finančních opatření ke snížení rizik a na podporu nových otevřených infrastruktur. Ve většině členských států bude při plnění cíle pokrytí širokopásmovým připojením hrát bezdrátová infrastruktura klíčovou úlohu. Plány by měly z dlouhodobého hlediska a vyváženě zhodnotit náklady a přínosy přidělování spektra a licenčních dohod, zejména čisté pozitivní účinky včasných investic a zavádění. Měly by rovněž poskytnout jasné pokyny pro využívání fondů EU na širokopásmovou infrastrukturu a nástrojů EIB ve způsobilých regionech.

Komise posílí monitorování zavádění sítí nové generace, aby proces plánování podpořila. Využije k tomu revidované stávající nástroje, jako jsou zprávy o provádění a digitální konkurenceschopnosti, a nové srovnávací přehledy Digitální agendy, které budou podrobně uvádět ukazatele výkonnosti a umožňují členským státům monitorovat a srovnávat plány širokopásmové infrastruktury. Podkladem pro srovnávací přehled bude nový webový nástroj určený k šíření statistik a výzkumných zpráv o širokopásmové ekonomice.

Podpora investic a snižování investičních nákladů

Na vnitrostátní i místní úrovni lze přijmout řadu regulačních a finančních opatření na podporu investic a ke snížení investičních nákladů.

Odhaduje se, že zhruba 80 % nákladů na zavedení nové pevné infrastruktury představují inženýrské sítě, což lze výrazně snížit prostřednictvím řádné koordinace vnitrostátních a místních orgánů, použitím pravidel územního plánování a nařízením sdíleného přístupu k pasivní infrastruktuře¹⁵. Takovými opatřeními lze podobně snížit i náklady na bezdrátovou infrastrukturu. Mezi možná úsporná opatření patří:

- Uložit plánovacím orgánům povinnost vybudovat instalace nové pasivní infrastruktury a vedení uvnitř budov.
- Povzbuzovat místní a regulační orgány, aby využívaly svých pravomocí a požadovaly, aby operátoři¹⁶ poskytli informace o existenci a stavu infrastruktur místního přístupu s cílem stimulovat hospodářskou soutěž. Vnitrostátní regulační orgány by měly využívat svých pravomocí podle směrnice 2002/21/ES zejména k získávání veškerých příslušných informací o umístění, kapacitě a dostupnosti kabelovodů a jiných účastnických vedení, aby měli alternativní operátoři možnost zavádět své optické sítě současně s dominantními operátory a sdílet náklady na inženýrské sítě.
- Koordinovat stavební práce (například výkopy na pozemcích ve veřejném vlastnictví či výstavbu vedení), aby umožnily a zjednodušily zavádění síťových prvků.

¹⁵ Viz změny směrnice 2002/21/ES, článek 12, Úř. věst. L 337, 18.12.2009.

¹⁶ Podle čl. 12 odst. 4 revidované rámcové směrnice a čl. 9 odst. 4 přístupové směrnice.

- Udělovat obecné pravomoci pro získání práv zjednodušením zákonů a nařízení v oblasti stavebních prací, územního plánování, životního prostředí, veřejného zdraví a veřejné správy, čímž se zjednoduší a urychlí postupy např. omezování vlastnických práv třetích osob nebo plánování stožárů, případně i vytvořením účelového jednotného správního místa.
- Plánovací orgány by rovněž mohly snížit investiční náklady na zavádění bezdrátové širokopásmové infrastruktury odstraněním administrativních překážek (např. potíží při získávání povolení pro nové základnové stanice či při obnově smluv na stávající stanice).

Vnitrostátní nebo místní orgány mohou navíc podpořit zavádění širokopásmové infrastruktury přímými veřejnými investicemi nebo veřejným financováním podle pravidel státní podpory. Veřejné finance by mohly pomoci realizovat vysokorychlostní sítě tam, kde by jinak byly náklady neúnosné. Takové veřejné financování by mělo být cílené tak, aby zmírnilo překážky bránící soukromým investicím.

- Orgány veřejné správy mohou rozhodnout, že na vlastní náklady provedou stavební práce, aby operátorům usnadnily a urychlily zavádění jejich vlastních síťových prvků. Pokud jsou takové práce v zásadě otevřené pro všechny případné uživatele, a ne pouze operátory elektronických komunikací, a vytváří tak nezbytné podmínky pro zavádění infrastruktury provozovatelů jiných služeb, aniž by diskriminovaly kterékoli odvětví či společnost, nepředstavují státní podporu a nemusejí být oznámeny Komisi¹⁷.
- Orgány veřejné správy by mohly budovat nebo financovat odvětvovou infrastrukturu v souladu s pokyny pro státní podporu v oblasti širokopásmové infrastruktury a umožnit operátorům širokopásmové infrastruktury spravedlivý a nediskriminační přístup, což by dalo první impuls k poskytování konkurenčních služeb v oblastech, které by jinak nebyly rentabilní.
- Místní orgány by měly rovněž zvážit využití optických sítí, které byly zbudovány nebo se budují k propojení veřejných subjektů (škol, knihoven, klinik), k zavedení vysokorychlostního připojení do nepropojených obcí¹⁸. Tam, kde je to vhodné, by měly členské státy zvážit vytvoření vnitrostátních fondů na širokopásmovou infrastrukturu, z nichž by mohly místní orgány čerpat prostředky na výstavbu takových pasivních infrastruktur.
- V zájmu urychlení využívání státní podpory pro účely širokopásmové infrastruktury se členským státům naléhavě doporučuje, aby oznamovaly vnitrostátní rámcové režimy, a vyhnuly se tak mnoha oznámením jednotlivých projektů.

Komise přezkoumá stávající postupy snižování nákladů a podá o nich zprávu v roce 2012. Vzhledem k tomu, že opatření probíhají převážně na místní úrovni, vytvoří a zlepší Komise mechanismy, které místním subjektům umožní získávat potřebné informace o snižování investičních nákladů. Komise by podpořila využití regionálních fondů EU k vytvoření a vedení informací o infrastrukturách na místní a regionální úrovni.

¹⁷ Viz pokyny pro státní podporu, odstavec 61, poznámka pod čarou 6.

¹⁸ Bylo to úspěšně provedeno ve Spojeném království (viz www.nynet.co.uk a http://wales.gov.uk/topics/businessand_economy/broadbandandict/).

Komise bude pomáhat členským státům i spoluprací s nedávno ustaveným Sdružením evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací (BEREC). K činnostem sdružení BEREC by měla patřit opatření na podporu rozvoje širokopásmové infrastruktury, jež je prioritou pracovního programu sdružení do roku 2011. Na úrovni EU se Komise snažila vytvořit správné investiční klima a atraktivní pobídky pro zavádění nových otevřených a konkurenceschopných sítí prostřednictvím doporučení o regulovaném přístupu k sítím nové generace. Doporučení o sítích nové generace přijaté společně s tímto sdělením poskytuje vnitrostátním regulačním orgánům pokyny, které jim pomohou zlepšit regulační jistotu a podporovat investice a inovace na trhu širokopásmových služeb, a to při zvážení rizik všech investujících podniků a potřeby zachovat účinnou hospodářskou soutěž, která je důležitým hnacím motorem dlouhodobých investic. Příslušné vnitrostátní orgány budou muset vyvinout značné úsilí k zajištění rychlého a účinného provedení programu politiky rádiového spektra, což pomůže zavádění bezdrátové širokopásmové infrastruktury.

Podpora bezdrátového širokopásmového připojení

Nejvyšší míru růstu na trhu širokopásmových služeb EU vykazují mobilní širokopásmové služby, jejichž využívání se za poslední rok více než zdvojnásobilo. Z toho důvodu mají bezdrátové technologie pro plnění poptávky po širokopásmových komunikačních službách stále větší význam.

Několika rozhodnutími Komise bylo pro služby elektronických komunikací vyhrazeno rádiové spektrum technicky optimalizované zejména pro bezdrátový širokopásmový přístup. V mnoha členských státech však značné části tohoto spektra ještě stále podléhají nejružnějším omezením či nebyly vůbec přiděleny.

Poptávka po bezdrátových službách roste, nejvyšší prioritou bude proto účinně zpřístupnit uživatelům frekvence, které již byly určeny v rámci harmonizovaného přidělování, včetně rádiového spektra, které se uvolní z digitální dividendy a opětovného využití frekvencí doposud vyhrazených pro služby druhé generace (GSM). Dále by ke splnění cílů stanovených do roku 2020 mělo být pro potřeby bezdrátových širokopásmových technologií určeno a zpřístupněno vhodné spektrum v šíři dostatečné pro jejich pokrytí a kapacitu. Rozvoj širokopásmových služeb lze dále zlepšit opatřeními na podporu hospodářské soutěže, jako je zavedení obchodování se spektrem, a opatřeními, jejichž cílem je předejít případnému narušení v případě, že se stávající licence pozměňují.

Komise navrhuje koordinovanou činnost ke splnění těchto cílů v prvním návrhu víceletého programu politiky rádiového spektra, který byl předložen ke schválení Evropskému parlamentu a Radě. Jednotlivé členské státy by však mohly napomoci rychlému dosažení cíle pokrytí širokopásmovým připojením, pokud by neprodleně přijaly politiky s cílem:

- zpřístupnit dostatečně široká pásma rádiového spektra¹⁹;
- udělit uživatelská práva rychle;
- zvýšit flexibilitu a hospodářskou soutěž;

¹⁹ Je nezbytné, aby určené spektrum bylo zpřístupněno *účinně*; to znamená jednak otevřít nové spektrum (např. 2,6 GHz a 800 MHz), jednak uvolnit využití stávajícího spektra (např. pásmo 900/1 800 MHz – viz revidovanou směrnici GSM a rozhodnutí o pásmu 900/1 800 MHz).

- dovolit, aby se druhotné obchodování přizpůsobilo vývoji trhu.

Mobilní operátoři stále častěji upozorňují na obtíže, na něž narážejí při rozšiřování své infrastruktury v důsledku rostoucí poptávky, zejména pokud jde o základnové stanice, a to v důsledku rostoucí zátěže při plánování, nejistotě a neharmonizovaným a nepředvídatelným bezpečnostním požadavkům. Komise bude společně s členskými státy tuto otázku sledovat, aby v této věci zajistila rozumnou a nerušivou vnitrostátní regulaci.

Posílení a racionalizace využívání strukturálních fondů a fondů pro rozvoj venkova

Evropská unie podporuje budování širokopásmové infrastruktury a zavádění internetu prostřednictvím fondů pro rozvoj venkova i strukturálních fondů a vyjasnila uplatňování pravidel státní podpory pro využívání veřejných prostředků k zavádění širokopásmové infrastruktury.

Na programové období 2007–2013 bylo ze strukturálních fondů vyčleněno celkem 2,3 miliardy EUR na investice do širokopásmové infrastruktury a 12,9 miliardy EUR na služby informační společnosti. Údaje strukturálních fondů o výdajích ukazují poměrně pomalé čerpání prostředků určených na širokopásmové projekty. Za dané období bylo do září 2009 přiděleno 418 milionů EUR, což představuje 18 % plánovaných výdajů. Do téhož data dosahovaly prostředky přidělené na všechna opatření v průměru 27 %²⁰.

Během tohoto programového období byl fond pro rozvoj venkova (EZFRV) navýšen o 1,02 miliardy EUR, z toho 360 milionů EUR bylo vyčleněno na projekty širokopásmové infrastruktury.

S cílem pomoci lepšímu využívání prostředků strukturálních fondů a fondů pro rozvoj venkova jak na širokopásmové služby, tak i na ostatní služby informační společnosti, Komise:

- zveřejní v roce 2011 pokyny pro místní a regionální orgány týkající se investic do širokopásmové infrastruktury, jejichž cílem je povzbudit plné čerpání fondů EU;
- více zapojí regiony, tj. pomůže jim zlepšit schopnost čerpání fondů. V roce 2011 budou v rámci Evropské sítě pro rozvoj venkova zúčastněné strany přizvány k účasti na celoevropské akci zaměřené na osvědčené postupy při zavádění IKT v regionech a venkovských oblastech a k předložení dalších doporučení, jak splnit cíl v oblasti širokopásmového připojení;
- poskytne pokyny k využití prostředků partnerství veřejného a soukromého sektoru a dalších finančních nástrojů, jako jsou odpovídající prostředky doplňující operační programy evropských strukturálních fondů. Strukturální fondy lze pro partnerství veřejného a soukromého sektoru využívat v případě, že jsou dodrženy zásady EU týkající se zadávání veřejných zakázek tohoto druhu pro partnerství veřejného a soukromého sektoru.

²⁰ Strategická zpráva z března 2010 – KOM(2010) 110 – o provádění programů na období 2007–2013 obsahuje hodnocení provádění cílů v oblasti širokopásmové infrastruktury a připravované sdělení *Příspěvek regionální politiky k inteligentnímu růstu v Evropě do roku 2020* poskytne správním orgánům doporučení. Rozpis výdajů na širokopásmovou infrastrukturu je k dispozici na adrese [URL].

- znovu zprovozní a rozšíří Evropský portál pro širokopásmové připojení²¹, vícejazyčnou platformu pro výměnu materiálu o provádění projektů širokopásmové infrastruktury nabízející další pokyny ohledně otázek, jako jsou pravidla státní podpory a provádění regulačního rámce.

Rozvoj finančních nástrojů na širokopásmovou infrastrukturu

Mnohé investiční návrhy, zejména takové, které se týkají sdílení infrastruktury operátory soukromého sektoru nebo vyplývají ze spolupráce veřejného a soukromého sektoru, vnímají případní investoři jako vysoce rizikové transakce, a soukromé financování je proto spíše neláká. Důvodem může být delší návratnost nebo prostě skutečnost, že navrhovatelé jsou příliš malí či nezkušení, aby dokázali přilákat zájem velkých finančních institucí. Obtížné podmínky likvidity a nejisté ekonomické vyhlídky rovněž omezují ochotu riskovat u soukromých finančníků, což v důsledku zvyšuje náklady financování.

Evropská investiční banka (EIB) již poskytuje každoročně úvěry ve výši 2 miliardy EUR na ekonomicky životaschopné projekty širokopásmové infrastruktury. V případech rizikovějších transakcí se nyní začínají používat nástroje pro sdílení rizik, jako je finanční nástroj pro sdílení rizik vyvinutý EIB a Komisí. Zapojení EIB by se mělo zvětšit, protože banka zaměří svou úvěrovou strategii na priority strategie Evropa 2020. Přínosy zapojení EIB do projektu obvykle přesahují přímý kapitálový příspěvek banky, který má katalytický účinek na bankovní odvětví a případné navrhovatele, takže vyvolá další zájem o širokopásmovou infrastrukturu.

Místní a regionální orgány intenzivněji zkoumají alternativní možnosti financování širokopásmové infrastruktury včetně partnerství soukromého a veřejného sektoru. Jejich cílem je co nejlépe využít synergie propojením finančních zdrojů veřejného a soukromého sektoru, jejich příslušných pravomocí v oblasti regulace a rizikových investic. Na podporu takových partnerství soukromého a veřejného sektoru předloží EU a EIB do jara 2011 návrhy, jak mobilizovat zdroje Evropského odborného centra pro partnerství veřejného a soukromého sektoru (EPEC), technického/poradenského nástroje spolufinancovaného z rozpočtu EIB a EU, a dále jak nasměrovat stávající i budoucí fondy technické podpory členských států a rozpočtu EU na přípravu projektů. Pro navrhovatele bude výhodou rovněž skutečnost, že EIB má podrobné znalosti technologické základny odvětví a jeho obchodních modelů, jakož i odborné znalosti strukturování složitých vícestranných finančních transakcí pro rychle se měnící prostředí.

V kontextu přípravy programů EU spadajících do příštího víceletého finančního rámce a úlohy EIB při této přípravě předloží Komise a EIB do jara 2011 soubor konkrétních návrhů finančních nástrojů k doplnění současných prostředků na financování širokopásmové infrastruktury. Tyto nástroje, ať už se bude jednat o dluhové financování, záruční financování, financování vlastního kapitálu nebo kombinaci všech uvedených nástrojů, by měly být přizpůsobeny potřebám investičních projektů co do flexibility, splatnosti a rizika. Budou využívat nižších cen prostředků plynoucích z ratingu AAA a neziskového statusu EIB, a případně i rozpočtových zdrojů Unie. Tyto nástroje budou rovněž navrženy tak, aby sloužily

²¹ <http://www.broadband-europe.eu/Pages/Home.aspx>.

k přivádění prostředků vyčleněných členskými státy²² a investorů soukromého sektoru k financování rozvoje širokopásmové infrastruktury.

Aby takový mechanismus uvolnil financování rizikovějších projektů infrastruktury, bude třeba, aby EU přispívala formou dedikovaných finančních zdrojů. Pro ilustraci možného dopadu by mohl finanční příspěvek z rozpočtu EU ve výši 1 miliardy EUR přilákat další finanční prostředky veřejného a soukromého sektoru a stát se základem rozsáhlé investice ve výši 6–15 miliard EUR v závislosti na finančních potřebách a rizikovém profilu základních investic.

Dokud nebude tento mechanismus k dispozici, bude EIB v náležitě odůvodněných případech na rozvoj a financování pilotních projektů a na inovativní režimy financování používat dostupné zdroje. Komise a EIB navíc prověří, zda by bylo možné využít při financování širokopásmové infrastruktury zkušenosti jiných spojených finančních nástrojů (jako je finanční nástroj pro sdílení rizik (RSFF), nástroj pro úvěrové záruky pro projekty transevropských sítí v oblasti dopravy (LGTT) nebo fond Marguerite).

²² Prostředky členských států se budou používat v souladu s *Pokyny Společenství k použití pravidel státní podpory ve vztahu k rychlému zavádění širokopásmových sítí*.

4. HLAVNÍ OPATŘENÍ

Komise přijme tato opatření:

- V roce 2011: předloží ve spolupráci s EIB návrh financování širokopásmové infrastruktury; vydá pokyny pro místní a regionální orgány týkající se použití prostředků EU na návrh a přípravu širokopásmových projektů a schválí investiční pokyny pro místní a regionální orgány týkající se investic do širokopásmové infrastruktury, jejichž cílem je povzbudit plné čerpání fondů EU.
- Do roku 2012: dokončí přezkum postupů snižování nákladů.
- Do konce roku 2013: posílí a zefektivní využívání finančních prostředků na vysokorychlostní širokopásmové připojení prostřednictvím nástrojů EU v rámci současného finančního rámce (např. EFRR, EPRV, EZFRV, TEN, CIP).

Komise rovněž vyzývá členské státy, aby:

- urychleně provedly Doporučení o sítích nové generace a připravily se na klíčové aspekty evropského programu politiky rádiového spektra;
- stanovily vnitrostátní cíle pro oblast širokopásmové infrastruktury a přijaly operační plány, které budou v souladu s evropským cílem v této oblasti. Komise vnitrostátní plány přezkoumá během roku 2011;
- přijaly vnitrostátní opatření ke snížení investičních nákladů na širokopásmovou infrastrukturu.
-